

Біріккен Ұлттар Ұйымының Қоршаған орта жөніндегі бағдарламасы

**United Nations Environment Programme
(UNEP)**

Ол не?

- Бас Ассамблеяның мемлекеттер мен халықаралық бірлестіктердің қоршаған ортаны қорғау мен жақсартуға бағытталған шараларын тиімді жүзеге асыруын қамтамасыз ететін халықаралық ұйым ретінде көмекші органы.

Немен айналысады?

- Басқару Кеңесі қоршаған ортаға байланысты халықаралық ынтымақтастыққа көмектесу және осы саладағы бағдарламаның қызметі мен үйлестірілуін басқаруды жүзеге асыру
- баяндамалар мен шолулар жасау,
- дүние жүзі бойынша қоршаған ортаның жағдайын үнемі бақылауда ұстау
- т.б. көптеген шаралармен айналысады.

- Бағдарлама 1972 жылы 15 желтоқсанда құрылды, штаб-пәтері Кенияның Найроби қаласында орналасқан
- ЮНЕП-тің ұраны: "Қоршаған орта өркендеу жолында" [\[1\]](#)

Ашылу себебі

- Қоршаған ортаны саласындағы бағдарламалардың қосымша қаржыландыруын жүзеге асыру мақсатында, 1973 ж. 1 қаңтарда ерікті ЮНЕП қоры ашылды

Қазақстан және ЮНЕП

- Қазіргі таңда Қазақстанның ЮНЕП-пен ынтымақтастық шеңберінде: Қоршаған орта қорғау жөніндегі дүниежүзілік қордың (ФГОС) қаржыландыруымен ЮНЕП-тің “Каспий теңізінің биологиялық сан алуандығы және оның жағалауын қорғау” бағдарламасын жүзеге асыру ісі, ЮНЕП-тің Еуропалық аймақтық бюросымен бірге Арал және Каспий теңіздері жағдайлары жөніндегі халықаралық Конвенция жасау мәселелері қарастырылуда.
- Қазақстанда ЮНЕП-тің табиғатты қорғау жөніндегі Заңын шығару және экологиялық Заңдарын енгізу жұмыстары жүргізілуде. [\[2\]](#)

Міндеттері

- Қоршаған орта сферасындағы халықаралық қатынастарды жақсарту және лайықты саясат ұсыну.
- Қоршаған ортаның жағдайын көрсету.
- Қоршаған ортаға байланысты ақпаратты жинап, тарату.
- Қоршаған ортаның тұрақтылығы туралы аймақтық программаларды дамыту.
- Мемлекет дәрежесіндегі қоршаған ортаны өндіруге керекті қуат пен технологиялық қолдаумен жабдықтау.
- Халықаралық қоршаған орта заңдарын дамытуға көмектесу.
- Қоршаған ортаға байланысты тұжырымдама мен құралдарды қолдануға және дамытуға керекті тәжірибелі ақылдармен жеткізіп отыру

Құрылымы

1. Ерте ескерту және бағалау
2. Экологиялық саясаттың имплементациясы
3. Технология, өндіріс және экономика
4. Аймақтық ынтымақтастық
5. Қоршаған орта заңы мен Конвенция
6. Коммуникация мен Әлеуметтік ақпарат

ЮНЕП-ті басқаратын кеңес мүшелері

- ЮНЕП-ті басқаратын кеңес 58 мемлекеттен құрылып, үш-төрт жыл мерзімінде ауысып отырады.
- 16 орын Африка мемлекеттері үшін
- 13 орын Азия мемлекеттері үшін
- 6 орын Шығыс Еуропа мемлекеттері үшін
- 10 орын Латын Америкасы мен Кариб мемлекеттері үшін
- 13 орын Батыс Еуропа және басқа мемлекеттер үшін

ЮНЕП әлемде

- ЮНЕП жұмысшылары 100-ге жуық мемлекеттерден келеді. Олардың үштен-бірі (шамамен 1000 жұмысшы) Найробиде өмір сүреді және жұмыс жасайды. ЮНЕП-тің кеңселері:
- Африка: Найроби, Кения
- Азия және Тынық мұхиты: Бангкок, Тайланд
- Еуропа: Женева, Швейцария
- Латын Америкасы мен Кариб бассейні: Мехико, Мексика
- Солтүстік Америка: Вашингтон Колумбия аймағы, АҚШ
- Батыс Азия: Манама, Бахрейн